Михайло Кравець,
аспірант ДВНЗ «Переяслав-
Хмельницький державний
педагогічний університет імені
Григорія Сковороди».

E-mail: shumilovakravec@gmail.com
ORCID 0000-0001-7677-1416

Michael Kravets,
postgraduate student at the «Pereyaslav-
Khmelnytskyi Hrygoriy Skovoroda State
Pedagogical University».

МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО КРАЄЗНАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті обґрунтована чітка послідовність процесу моделювання підготовки майбутніх учителів фізичної культури до краєзнавчої діяльності. Розкривається мета побудови авторської моделі, дослідження дієвості та ефективності її створення. Обґрунтовуються цільовий, змістовий і результативний блоки моделі. Визначаються критерії підготовки майбутніх учителів фізичної культури до краєзнавчої діяльності на засадах компетентнісного підходу: мотиваційний, когнітивний, діяльнісний які розкривають ефективність застосування системи підготовки майбутніх учителів до краєзнавчої діяльності. Конструювання моделі відображає вибір методів, форм і засобів навчання що забезпечить формування краєзнавчої компетентності майбутніх учителів фізичної культури. Обґрунтовані інноваційні педагогічні технології (диференційоване та індивідуальне навчання студентів; застосування в освітньому процесі контекстного навчання, що забезпечує інтеграцію відповідних компетентностей; запровадження в освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій; поєднання навчання студентів з науково-пошуковою діяльністю; організація спільної навчально-дослідної роботи викладачів і майбутніх учителів; творчо-проблемні, ігрові методи, дослідження рольових моделей соціальної взаємодії, презентація ідей, проектні технології тощо). У моделі представлені рівні сформованості краєзнавчої компетентності майбутніх учителів фізичної культури (низький середній, високий).

Ключові слова: майбутні вчителі, вчитель фізичної культури, краєзнавча діяльність, компетентнісний підхід, модель, професійна компетентність, підготовка вчителя.

The article substantiates a clear sequence of the modeling process, preparation of future physical education teachers for local history activities. The purpose of construction of the author's model, research of efficiency of its creation is revealed. The target, semantic and effective blocks of the model are substantiated. The criteria of preparation of future teachers of physical culture for local lore activity on the basis of the competence approach are defined: motivational, cognitive, activity which reveal efficiency of application of system of preparation of future teachers for local lore activity. The construction of the model reflects the choice of methods, forms and means of teaching that will ensure the formation of local lore competence of future physical education teachers. Substantiated innovative pedagogical technologies (differentiated and individual teaching of students; application of contextual learning in the educational process, ensuring the integration of relevant competencies; introduction of information and communication technologies in the educational process; combining student learning with research activities; organization of joint teaching and research work of teachers and future teachers; creative-problem, game methods, research of role models of social interaction, presentation of ideas, project technologies, etc.). The model presents the levels of formation of local lore competence of future teachers of physical culture (low average, high).

Key words: future teachers, physical education teacher, local lore activity, competence approach, model, professional competence, teacher training.

Постановка проблеми. Сьогодні підготовка майбутніх учителів фізичної культури, їхнє професійне вдосконалення є важливою умовою модернізації вищої освіти. Професійна компетентність сучасного вчителя визначається його здатністю до прогнозування і моделювання педагогічного процесу, що складають основу здоров'язбереження, екологічної безпеки, краєзнавчої діяльності, як етапів педагогічної діяльності та способів вирішення навчально-виховних завдань у школі. Створення моделі формування краєзнавчої компетентності майбутнього вчителя фізичної культури передбачає з'ясування структури його діяльності, змісту, форм та методів формування теоретичних знань і практичних умінь, особистісних якостей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Обґрунтовано модель загальнопедагогічної підготовки в системі вищої педагогічної освіти О. Абдулліною, С. Архангельським, Ю. Бабанським, Н. Кузьміною та іншими.

Моделювання як метод проектування освітньої мети досліджували І. Зязюн, Н. Кузьміна, С. Сисоєва, Н. Талізін, А. Яковлев та ін.

Проблему моделювання професійної діяльності в контексті освітньо-професійної підготовки обґрунтування її змісту, форм і методів висвітлено в працях В. Андрєєва, Б. Глинського, Д. Григор'єва, В. Лозовецької, В. Маслова, С. Сисоєвої, М. Скаткіна, В. Сластьоніна, М. Таланчука та інших.

Створенням моделі професійної підготовки майбутніх фахівців із спортивно-оздоровчого туризму, підготовки майбутніх учителів фізичного виховання займалися: А. Конох, Н. Москаленко, І. Ткачівська, Н. Степанченко, Л. Сущенко, Н. Пангелова, та інші.

Метою дослідження є розробити і репрезентувати модель підготовки майбутніх учителів фізичної культури до краєзнавчої діяльності на засадах компетентнісного підходу.

Виклад основного матеріалу. Ретроспективний історико педагогічний аналіз наукових досліджень з проблеми моделювання професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів дав можливість розробити і забезпечити аргументованість у визначенні змістових складників моделі підготовки майбутніх учителів фізичної культури до краєзнавчої діяльності на засадах компетентнісного підходу.

Професійна підготовка вчителів фізичного виховання до краєзнавчої діяльності містить три етапи: цільовий (соціальне замовлення мета та завдання модернізації вищої освіти у контексті нової освітньої парадигми, методологічні підходи і принципи), змістовий (професійні компетентності вчителя фізичного виховання, завдання та функції педагогічної освіти, педагогічні умови), результативний (критерії, рівні підготовленості майбутніх учителів фізичного культури до краєзнавчої діяльності).

Цільовий блок моделі охоплює мету й завдання підготовки майбутнього вчителя географії до краєзнавчо-туристської роботи на засадах компетентнісного підходу. Сучасна школа активно впроваджує компетентнісний підхід у навчання, спроможного якісно виконувати функції професійної діяльності, одним з аспектів якої є краєзнавча робота. Мета такої підготовки - формування професійної компетентності фахівця здатного якісно виконувати складні завдання вчителя в школі з навчання, виховання й розвитку учнів у процесі краєзнавчої діяльності [5]. Розроблення цільового блоку визначило основні методологічні підходи дослідження: системний, цілісний, особистісно орієнтований, діяльнісний, інтегративний,

компетентнісний, інноваційний. Цільовий блок також містить принципи: науковості, наочності, проблемності, зв'язку навчання з життям (краєзнавчий), розвивального навчання, самостійності.

Змістовий блок відображає зміст, форми, методи, педагогічні технології – основні напрями суб'єктів краєзнавчої діяльності.

У ході наукового пошуку було виявлено такі педагогічні умови: стимулювання позитивної мотивації майбутніх учителів фізичної культури до засвоєння змісту навчального матеріалу з організації краєзнавчої діяльності; удосконалення змісту навчального матеріалу дисциплін циклу загальної (фундаментальної) і професійної (науково-предметної) підготовки з питань організації краєзнавчої діяльності; визначення форм, методів і засобів навчання, що сприяють організації краєзнавчої діяльності на засадах компетентнісного підходу; набуття майбутніми вчителями фізичної культури досвіду краєзнавчої діяльності під час навчальних і педагогічних практик. Визначені педагогічні умови реалізувалися комплексно, взаємозалежно та взаємопов'язано.

Ефективність застосування системи підготовки майбутніх учителів фізичного виховання до краєзнавчої діяльності розкривають критерії: **мотиваційний** (формується емоційно-вольова сфера майбутнього вчителя фізичної культури, прагнення здобувати краєзнавчі знання, що позначається на стимулах, інтересах, які орієнтовані на навчання і подальшу професійну діяльність у загальноосвітніх навчальних закладах); **когнітивний** (показниками якого є знання природи рідного краю та усіх її елементів, біогеоценозів і ландшафтів, природних процесів в житті природи, частково обумовлених людською діяльністю; знання історичного минулого і населення, економічного життя рідного краю; знання культурного і духовного життя рідного краю, творчої діяльності населення; знання краєзнавчої термінології, орієнтування в традиційних і нових методах краєзнавчих досліджень); **діяльнісний** (вміння студентів відбирати, аналізувати, синтезувати, порівнювати, узагальнювати теоретичні краєзнавчі відомості, самостійно здобувати знання про способи й методи самостійної краєзнавчої діяльності, способи та методи застосування педагогічних технологій, робити висновки) [8,9,15].

Під час оцінювання комплексного розвитку професійних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури керувалися трьома рівнями (**низький, середній, високий**). Педагогічна діагностика, використовувана під час підсумкового контролю, є основою педагогічного прогнозування, що пов'язане з передбаченням достатності рівня готовності випускників для належного виконання краєзнавчої діяльності вчителя фізичного культури. На основі оцінювання й аналізу результативності та ефективності функціонування моделі вносяться відповідні корективи в діяльність її компонентів [14].

Очікуваними результатами впровадження моделі підготовки майбутніх учителів фізичного культури до краєзнавчої діяльності є професійнопедагогічні компетентності на рівні Державних стандартів; сформовані основи педагогічної майстерності; розвинуті культурологічні, краєзнавчі та професійнозначущі особистісні якості вчителя.

Наступним завданням проектування і конструювання моделі став вибір **методів, форм і засобів** навчання для більш міцного засвоєння студентами

матеріалу, що забезпечить формування краєзнавчої компетентності майбутніх учителів фізичної культури. Серед форм організації підготовки таких фахівців найбільш доцільними є : інтерактивні лекції, наукові конференції, вікторини, інтегровані та бінарні заняття, самостійна робота, індивідуальні заняття, педагогічна практика, літній табірний збір (туризм) [6].

Розглядаючи метод як спільну освітню взаємодію викладача й студента ми виокремили найбільш доцільні в підготовці майбутнього вчителя фізичної культури до краєзнавчої діяльності: *формування навчального інтересу й пізнавальної активності* (самостійне опрацювання краєзнавчої інформації з підручника або з лекції), *практичної діяльності* (застосування пізнавальних краєзнавчих завдань, що посилюють мотивацію майбутніх учителів фізичної культури до дослідницької діяльності; розвивають творчі й аналітичні вміння, навчають способів пізнання рідного краю, допомагають апробувати наявні вміння), *дослідницький метод* (формулювання проблеми дослідження, пошук інформації творчим шляхом, опрацювання інтернет-ресурсів, краєзнавчої літератури), *методи тестування, анкетування, опитування* (діагностика й моніторинг рівня розвитку краєзнавчої компетентності майбутніх учителів фізичної культури). Ці методи сприяли формуванню вмінь самостійно здобувати знання, застосовувати їх у практичній краєзнавчій роботі.

Провідною формою (методом) викладу навчального матеріалу у краєзнавчому навчанні є *лекція*. Як форма викладу об'ємного теоретичного матеріалу, вона забезпечує цілісність і закінченість його сприйняття студентами. Лекція дає систематизовані основи наукових знань з краєзнавства, концентрує увагу студентів на найбільш важливих питаннях культури, історії, екології, збереження культурних і духовних цінностей та стимулює їх активну пізнавальну діяльність.

Для більш активного залучення студентів у навчальний процес рекомендується застосовувати елементи *лекцій-бесід*: задаються питання до аудиторії, організовується дискусія. Це дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих питань теми, визначити зміст, методи і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням особливостей аудиторії. Використовуються нетрадиційні лекції, що активізують роботу студентів на заняттях з організації краєзнавчо-туристської діяльності. Доцільно використовувати *лекції-консультації*. Така лекція відбувається за різними сценаріями. Перший варіант здійснюється за типом «питання-відповідь», другий варіант такої лекції – за типом «питання-відповіді-дискусія» щодо тих чи інших інноваційних навчальних технологій. Суттєве значення мають *лекції – прес-конференції*. Виклад матеріалу будується у вигляді зв'язного розкриття теми, в процесі якого формулюються відповіді. Такий вид лекцій значно підвищує роль самопідготовки, дозволяє активізувати увагу студентів на занятті, розвивати аналітичне мислення [1].

Важливими формами навчання є *семінари, практичні, екскурсії*, (оглядові, тематичні, комплексні), *рекреаційні туристські прогулянки, туристські походи; аналіз місцевих топонімів; збір місцевих етнографічних пам'яток* (предметів домашнього й господарського вжитку); *виявлення ареалів поширення рідкісної та лікарської рослинності, їхнього стану, збереження; збір усного фольклору* (колядки, щедрівки, купальські пісні, весільний фольклор тощо); *описи звичаїв і традицій своїх предків* (побутові та обрядові дійства, проведення релігійних і родинних свят,

громадянських акцій); *збір народних прикмет; проведення тренувальних занять; велопробіги і походи рідним краєм* тощо.

Змістовий складник розробленої нами моделі реалізовано в межах викладання дисципліни «Організація краєзнавчо-туристської діяльності», а також дисциплін вільного вибору студента: «Краєзнавство і туризм», під час педагогічної практики і туристичної роботи. У робочій навчальній програмі з «Організація краєзнавчо-туристської діяльності» передбачено перелік тем для самостійного опрацювання студентами. До основних особливостей організації краєзнавчої діяльності належить: поєднання традиційних форм і методів та сучасних педагогічних технологій навчання; формування пошукових умінь студентів самостійно здобувати й поглиблювати свої знання, застосовувати їх у навчальній і практичній діяльності.

У процесі вивчення кожної теми здійснюється поточний контроль, основним об'єктом якого є рівень сформованості краєзнавчих знань, умінь і навичок і ступінь готовності і здатності їх застосування. Даний вид контролю дозволяє визначити якість і глибину даних дефініцій. Він здійснюється викладачем в ході повсякденної навчальної роботи і проводиться в межах звичайних організаційних форм занять. У процесі поточного контролю доцільно використовувати описові та вимірювальні завдання, виконання яких визначає рівень показників діяльнісного критерію, а також опитування студентів.

Відповідно до специфіки краєзнавчих дисциплін, окремі теми доцільно вивчати в музеях, під час екскурсій, подорожей, походів, велопробігу. Студент має не лише засвоювати соціокультурний досвід чи використовувати одержані знання для вирішення навчальних проблем а й уміти застосовувати їх на практиці. Навчання буде особистісно значущим у тому випадку, коли студент залучається в самостійне продуктивне вирішення проблем, з якими він може стикатися в реальному житті, в тому числі й у професійній діяльності (збереження національної і культурної спадщини, природних ресурсів, свого здоров'я). Необхідним є створення у навчанні таких ситуацій, котрі дозволяли б перейти від процесу «насичення» студента певним обсягом знань, засвоєння освітнього стандарту до його «занурення» у складні проблеми педагогічної і краєзнавчої діяльності.

Як показало наше дослідження, такі ситуації створюються в контекстному навчанні, в якому здійснюється динамічне моделювання професійної діяльності майбутнього вчителя. За сформульованими у такому навчанні проблемами, моделями і задачами окреслюються контури професії вчителя фізичного культури.

Самостійна робота студентів у процесі вивчення краєзнавчих дисциплін використовується як основний спосіб включення їх у самостійну пізнавальну діяльність. Саме через таку діяльність яскраво проявляється мотивація навчання, цілеспрямованість дій студентів, а також їхня самоорганізованість. Зміст самостійної роботи при вивченні кожного розділу визначався з урахуванням рівня засвоєння знань, мети і ступеню мотивації навчання.

Отже, використання зазначених форм і методів навчання при проектуванні когнітивного компоненту педагогічної моделі, спрямованої на формування краєзнавчої компетентності студентів, дозволяє визначити пріоритетні теми в краєзнавстві і забезпечує осмислене сприйняття студентами навчального матеріалу.

Для засвоєння змісту краєзнавчих дисципліни застосовувалися наступні *засоби навчання*: підручники, навчальні й методичні посібники, конспекти лекцій, довідники, комп'ютерні програми, бази даних, відеофільми, аудіо записи, карти, шкільні атласи, географічний глобус, таблиці, схеми, експонати музеїв. інструменти для картометричних робіт (лінійка, вимірювач, транспорир, нитка) тощо.

Методично доцільне розроблення й упровадження на теоретичних і практичних заняттях *інноваційних педагогічних технологій*: диференційоване та індивідуальне навчання студентів; застосування в освітньому процесі контекстного навчання, що забезпечує інтеграцію відповідних компетентностей; упровадження в освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій; поєднання навчання студентів з науково-пошуковою діяльністю; організація спільної навчально-дослідної роботи викладачів і майбутніх учителів; творчо-проблемні, ігрові методи, дослідження рольових моделей соціальної взаємодії, презентація ідей, проектні технології тощо.

Метою когнітивного компоненту спроектованої моделі є визначення вхідного рівня навченості студентів. Такий вид контролю дозволяє викладачеві виявити прогалини в знаннях студентів, встановити необхідний і допустимий ступінь складності викладу нового матеріалу, а студенту – актуалізувати наявні в нього знання, підвищити усвідомленість сприйняття, інтерес до матеріалу.

Результативний блок моделі представляє рівні сформованості краєзнавчої компетентності майбутніх учителів фізичної культури (низький середній, високий) і результат запровадження моделі в освітній процес (підвищення рівня сформованості в майбутніх учителів фізичної культури краєзнавчої компетентності).

Таким чином, унаслідок ефективних методів, засобів, форм і технологій професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до краєзнавчої діяльності на засадах компетентнісного підходу створено модель цього процесу, утілення якої сприяло підвищенню рівня сформованості краєзнавчої компетентності. У моделі представлені основні характеристики підготовки майбутніх учителів учителів фізичної культури до краєзнавчої діяльності на засадах компетентнісного підходу на засадах компетентнісного підходу. Підготовка студентів до краєзнавчої діяльності на засадах компетентнісного підходу прогнозувала вдосконалення змісту загального, професійного і вибіркового блоків дисциплін, модернізацію педагогічних технологій для потреб краєзнавчих досліджень, оптимізацію змісту педагогічної практик краєзнавчими пізнавальними завданнями; залучення студентів до самостійної пізнавальної діяльності з краєзнавства і туризму.

Проектування моделі краєзнавчої освіти майбутніх учителів фізичної культури, вибір її цілей, змісту, технологій і організації, науково-методичне і матеріально-технічне забезпечення здійснювалося виходячи з того, що краєзнавча педагогічна освіта є своєрідною проекцією майбутньої краєзнавчої діяльності на шкільний (позашкільний) навчально-виховний процес і здійснює підготовку творчих особистостей високого рівня освіченості, інтелігентності, моралі і духовності.

ЛІТЕРАТУРА

Гончаренко, 1995 – Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження. Методичні поради молодим науковцям

- [Текст]. Київ, АПН України. 1995 р.
- Зязюн, 1997 – І. А Зязюн І. А Краса педагогічної дії : [навч. посіб. для вч., асп-в, студ. сер. та вищ. навч. закл.] / І. А. Зязюн, Г. М. Сагач. К. 1997. 301 с.
- Бабанский, 1982 – Бабанский Ю. К. Оптимизация педагогического процесса (в вопросах и ответах) / Ю. К. Бабанский, М. М. Поташник. – К. : Рад. школа, 1982. 198 с.
- Кузмінський, 2012 – Кузмінський А. І. Моделювання освітньо-професійної підготовки майбутнього фахівця в контексті компетентнісного підходу. *Вища освіта України*. 2012. Т.1, № 3 (дод.1). С. 29–42.
- Луговий, 2009 – Луговий В. І. Компетенції та компетентності : поняттєво-термінологічний дискурс. *Педагогіка вищої школи : методологія, теорія, технології. Вища освіта України*. 2009. № 3 (дод. 1). К. : Гнозис, 2009. С.8-14.
- Маслов, 2008 – Маслов В. Моделювання у теоретичній і практичній діяльності в педагогіці. *Післядипломна освіта в Україні*. 2008. № 1. С. 3–9.
- Кузьмина, 1990 – Кузьмина Н. В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения. – М. : Высшая школа, 1990. 119 с.
- Конох, 2007 – Конох А.П. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців із спортивно-оздоровчого туризму у вищих навчальних закладах: автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ., 2007. 42 с.
- Міщенко, 2001 – Міщенко Т.М. Педагогічні основи підготовки майбутніх учителів до краєзнавчої роботи в сільській школі: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Тернопіль, 2001. 20 с.
- Обозний, 2002 – Обозний В. В. Краєзнавча освіта в системі професійної підготовки вчителя: автореф. дис. ... д-ра пед. наук. Київ, 2002. 40 с.
- Про організовані туристичні подорожі, відпочинок з повним комплексом послуг та комплексні турне: Розпорядження Верховної Ради України від 11 березня 2015 р. № 200-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/200-2015-%D1%80> (дата звернення 11.05.2018).
- Рожі, 2016 – Рожі І. Г., Браславська О. В. Застосування ГІС при плануванні навчальних туристсько-краєзнавчих маршрутів на прикладі міста Умань Черкаської області. Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: зб. наук. пр. Вип. 23. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. С. 34–40.
- Серебрий, 2008 – Серебрий В. С. Туристсько-краєзнавча робота: проблеми і перспективи. *Краєзнавство. Географія. Туризм*. 2008. № 24. С. 6–8.
- Степанченко, 2017 – Степанченко Н.І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах: дис. ... д-ра. пед. наук: 13.00.04 – теорія та методика проф.. освіти. Вінниця, 2017. 629 с.
- Сущенко, 2013 – Сущенко Л.П. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*, 2013.
- Ткачівська, 2009 – Ткачівська І. М. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до туристсько-краєзнавчої роботи з учнями : дис. канд. пед. наук. Тернопіль, 2009. 217 с.

REFERENCES

- Goncharenko, 1995 – Goncharenko S.U. Pedagogical research. Methodical advice to young scientists [Text]. Kyiv, Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine.
- Zyazyun, 1997 – IA Zyazyun I.A. The beauty of pedagogical action: [textbook. way. for uch., asp-in, stud. sir. and higher. textbook zakl.] / IA Zyazyun, GM Sagach. K. 1997. 301 p.
- Babansky, 1982 – Babansky Yu. K. Optimization of pedagogical process (in questions and answers) / Yu. K. Babansky, M.M. Potashnik. - K.: Rad. school, 1982. 198 p.
- Kuzminsky, 2012 – Kuzminsky A.I. Modeling of educational and professional training of the future specialist in the context of the competence approach. *Higher education in Ukraine*. 2012. T.1, № 3 (dod.1). Pp. 29–42.
- Luhovy, 2009 – Luhovy V.I. Competences and competencies: conceptual and terminological discourse. *Higher school pedagogy: methodology, theory, technologies. Higher education in Ukraine*. 2009. № 3 (Appendix 1). K.: Gnosis, 2009. P.8-14.
- Maslov, 2008 – Maslov V. Modeling in theoretical and practical activities in pedagogy. *Postgraduate education in Ukraine*. 2008. № 1. S. 3–9.
- Kuzmina, 1990 – Kuzmina N.V. Professionalism of the personality of the teacher and the master of industrial training. - M.: Высшая школа, 1990. 119 с.

Pedagogy

- Konoh, 2007* – Konoh A.P. Theoretical and methodical bases of professional training of future specialists in sports and health tourism in higher educational institutions: author's ref. dis. ... Dr. ped. Sciences: 13.00.04 - Theory and methods of vocational education. Kyiv., 2007. 42 p.
- Mishchenko, 2001* – Mishchenko T.M. Pedagogical bases of preparation of future teachers for local lore work in rural school: author's ref. dis. ... cand. ped. Sciences: 13.00.04 – theory and methods of professional education. Ternopil, 2001. 20 p.
- Obozny, 2002* – Obozny V.V. Local lore education in the system of professional teacher training: author's ref. dis. ... Dr. Ped. Science. Kyiv, 2002. 40 p.
- On organized tourist trips, recreation with a full range of services and comprehensive tours: Order of the Verkhovna Rada of Ukraine of March 11, 2015 № 200-r. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/200-2015-%D1%80> (access date 11.05.2018).
- Rozhi, 2016* – Rozhi I.G., Braslavskaya O.V. Application of GIS in planning educational tourist and local lore routes on the example of the city of Uman, Cherkasy region. Problems of continuing geographical education and cartography : Coll. Science. etc. Vip. 23. Kharkiv: KhNU named after VN Karazin, 2016. S. 34–40.
- Serebriy, 2008* – Serebriy V.S. Tourist and local lore work: problems and prospects. Local lore. Geography. Tourism. 2008. № 24. S. 6–8.
- Stepanchenko, 2017* – Stepanchenko N.I. System of professional training of future teachers of physical education in higher educational institutions: dis. ... Dr. ped. Sciences: 13.00.04 - theory and methods of prof. education. Vinnytsia, 2017. 629 p.
- Sushchenko, 2013* – Sushchenko L.P. Current trends in the training of future professionals in physical education and sports. Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University. Ser. : Pedagogical sciences. Physical education and sports, 2013.
- Tkachivska, 2009* – Tkachivska I.M. Preparation of future teachers of physical culture for tourist and local lore work with students : dis. Cand. ped. Science. Ternopil, 2009. 217 p.

УДК 378.147: [37.011.3-051:796]: 908 DOI 10.31470/2308-5126-2019-2-44-169-178

Тетяна Рибченко Кесер,
аспірант Національного педагогічного
університету імені М.П.Драгоманова

Tetiana Rybchenko Keser,
PhD Student, National Pedagogical
Dragomanov University

E-mail: kesert87@ukr.net
ORCID 0000-0002-4585-7134

ГЕНЕЗИС І СУТНІСТЬ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ЯК ОСОБЛИВОЇ МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ НА ПРИКЛАДІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ У ВНЗ

У статті розглянуто теоретико-методологічні аспекти використання інтерактивного навчання та переваги інтерактивного навчання перед традиційними. Проаналізовано використання інтерактивного навчання, як в загальноосвітній так і у вищій школі. Розкрито якості, якими повинен володіти майбутній учитель української мови та літератури.

Визначено перспективи застосування інтерактивного навчання у підготовці майбутніх учителів української мови та літератури. Розкрито зміст інтерактивних методів навчання та наведено найбільш уживані інтерактивні методи навчання у ВНЗ.

У статті доведено, що інтерактивними мають бути не лише методи навчання, але й уся система підготовки майбутніх учителів української мови та літератури. Адже застосування інтерактивного навчання у підготовці майбутніх учителів української мови та літератури треба розглядати не лише при взаємодії викладачів та студентів у ході аудиторної роботи, а й варто звернути увагу і на взаємодію між викладачами фахових дисциплін з метою обміну дидактичними доробками та методикою їх упровадження; між студентами в ході їх групової проектної діяльності; між учасниками освітнього процесу.